

Obligacions legals en gosseres municipals

Treball presentat per:

Irene Martínez Barniol

Cristina Morales Pineda

Marta Olivella Louzao

Curs Acadèmic 2014-2015

Facultat de Veterinària, 14/11/14

Índex

Introducció	1
Marc legal.....	3
Legislació a Catalunya	3
Prohibició del sacrifici a Catalunya.....	6
Legislació comparada amb altres Comunitats Autònomes.....	6
Punts conflictius de la legislació	9
Enquesta	10
Conclusions	12
Annexes.....	13
Annex 1. Definicions extretes del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d’Abril de la Llei de protecció dels animals	13
Annex 2. Comparativa legislativa de les diferents comunitats autònomes sobre la Llei de protecció animal	15
Annex 3. Enquestes	19
Bibliografia.....	21

1-Introducció

El nostre objectiu alhora de fer aquest treball ha estat arribar a conèixer les obligacions legals a les que estan sotmeses les gosseres espanyoles, principalment les catalanes, ja que les desconeixíem totalment. Per tant hem intentat explicar el més important sobre la legislació que regula el funcionament de les gosseres a Espanya, analitzant primer la llei a Catalunya, i posteriorment, fent una comparació de certs apartats de la legislació de diferents comunitats autònomes espanyoles. En l'apartat de la legislació a Catalunya, hem fet especial esment en la llei sobre el sacrifici de gossos, gats i fures, ja que és la única comunitat amb una legislació sobre aquest tema diferent a la resta.

En el treball ens centrem en gosseres, i per tant és important entendre les principals diferències entre les gosseres i les protectores. Les gosseres són empreses privades contractades per l'ajuntament del municipi que recullen animals abandonats. Per tant, són empreses amb ànim de lucre, en les quals es sacrifiquen animals (hi ha excepcions que s'expliquen posteriorment). En canvi, les protectores són refugis o associacions d'animals abandonats i maltractats, sense ànim de lucre, gestionades per voluntaris, en les quals no es sacrifiquen animals sense haver-hi un motiu mèdic o de pes.

Cal destacar també que nosaltres esperàvem trobar una legislació específica sobre gosseres, però no n'existeix cap; llavors aquestes estan regulades per lleis de protecció animal. De la mateixa manera, al contrari del que pensàvem, tampoc hi ha cap llei nacional i cada comunitat autònoma té la seva legislació en quant a protecció animal.

A partir de la recerca d'articles relacionats amb gosseres, hem pogut conèixer quins són els punts de la llei que més s'incomplixen i a més ens ha sorprès, ja que ens hem adonat que realment hi ha moltes denúncies relacionades amb aquest tema, cosa que fa pensar que les autoritats no controlen massa el compliment de la llei establerta.

Finalment, per tal d'intentar esbrinar quin és el grau de coneixement de la gent sobre la legislació que estableix les normes a seguir en les gosseres, hem realitzat una enquesta fent diferents qüestions sobre alguna llei en concret i també demanant opinions sobre les conseqüències de l'establiment d'alguna de les lleis. Analitzant els resultats de les enquestes realitzades, hem vist que en general no es coneix gaire la legislació vigent sobre gosseres. A més a més, i també moltes vegades per influència dels mitjans de comunicació, es té una percepció negativa enfront aquestes, sobretot pel que fa a l'incompliment de la llei, per exemple en temes de benestar o d'higiene i sanitat dels animals. Per altra banda, ens hem adonat que la majoria de gent no sap que el sacrifici a les gosseres de Catalunya està prohibit.

2- Marc legal

2.1- Legislació a Catalunya

La legislació actual i vigent sobre la llei de protecció dels animals, on parla, tal i com explicarem a continuació, sobre els temes relacionats amb les obligacions legals de les gosses, es la següent:

Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de protecció dels animals.

Es deroguen les disposicions següents:

1. La Llei 3/1988, de 4 de març, de protecció dels animals (DOGC núm. 967, de 18.3.1988), i les modificacions d'aquesta Llei fetes pel capítol I de la Llei 12/2006, de 27 de juliol (DOGC núm. 4690, de 3.8.2006).
2. La Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals (DOGC núm. 3926, de 16.7.2003), i les modificacions d'aquesta Llei fetes pel capítol I de la Llei 12/2006, de 27 de juliol (DOGC núm. 4690, de 3.8.2006).
3. L'article 2.2 i les disposicions addicionals de la Llei 12/2006, de 27 de juliol (DOGC núm. 4690, de 3.8.2006).

L'objectiu d'aquesta llei es establir les normes generals per a la protecció i el benestar dels animals que es troben de manera permanent o temporal a Catalunya, amb independència del lloc de residència de les persones que en són propietàries o posseïdors.

La llei contempla un conjunt de finalitats i principis com per exemple, que ningú pot provocar sofriments o maltractaments als animals o causar-los estats d'ansietat o que els animals de companyia no poden ser objecte d'embargament en cap procediment judicial.

Així mateix, es defineixen un conjunt de conceptes importants els quals hem inclòs en forma d'annex.

Una gossa és un **nucli zoològic** tal i com defineix aquesta llei: les agrupacions zoològiques per a l'exhibició d'animals, les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, els establiments de venda i els centres de cria d'animals, els centres de recollida d'animals, el domicili dels particulars on es fan vendes o altres transaccions amb animals i els de característiques similars que es determinin per via reglamentària.

En l'article 11 es parla sobre el **sacrifici dels animals** on es diu que el sacrifici s'ha de fer sempre sota control veterinari i de manera instantània, indolora i amb atordiment previ de l'animal, d'acord amb les condicions i els mètodes que s'estableixin per via reglamentària.

A més a més es prohibeix el sacrifici tant de gats, gossos com fures a les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, i als nuclis zoològics en general, excepte pels motius humanitaris i sanitaris que s'estableixin per via reglamentària.

També es parla sobre l'esterilització; els animals de companyia que són objecte de comercialització o transacció han de ser esterilitzats, excepte en els casos que s'estableixin per reglament.

Pel que fa a la recollida d'animals de companyia, els ajuntaments en són els responsables. El personal que treballi en els centres de recollida d'animals de companyia i que dugui a terme tasques de recollida o manipulació d'aquests animals ha d'haver fet un curs de cuidador o cuidadora d'animals , les característiques i el contingut del qual han de ser establerts per reglament.

Els ajuntaments o els locals supramunicipals han de confiscar els animals de companyia si hi ha indicis que se'ls maltracta o tortura, si presenten símptomes d'agressions físiques, desnutrició o atenció veterinària deficient o si romanen en instal·lacions inadegüades.

En quan a la recuperació d'animals, el termini per recuperar un animal sense identificació és de **vint dies**. I l'animal s'ha de lliurar amb la identificació corresponent i amb el pagament previ de totes les despeses originades. Transcorregut aquest termini, si la persona propietària o posseïdora no ha recollit l'animal, aquest es considera abandonat i pot de ser cedit, acollit temporalment o adoptat, efectes que han d'haver estat advertits en la notificació esmentada.

A l'article 18 es contempla el control dels animals que s'acullen a la gossera, que inclou la seva identificació en el Registre en arribar, les mesures sanitàries, de seguretat i de benestar necessàries. El centre ha de disposar d'un llibre de registre.

Referent a l'article 21, les gosses han de complir amb una sèrie d'obligacions, com inscriure's en el Registre de Nuclis Zoològics (i que sigui visible en el cas de centres d'accés públic), dur un llibre de Registre Oficial, disposar de la documentació referida als animals emplaçats (segons l'article 23 aquest ha d'estar a disposició de les administracions competents), tenir unes instal·lacions correctes des del punt de vista higiènic-sanitari, de seguretat i de benestar, així com disposar d'un veterinari. S'obliga també ha vetllar per la salut i benestar de cada animal de forma individual.

És obligatori per part dels municipis, consells comarcals o entitats locals supramunicipals inspeccionar i vigilar els animals de companyia, establir un cens, recollir i controlar animals perduts, abandonats o salvatges urbans i inspeccionar els nuclis zoològics (i comissar si s'escau). Per altra banda, i segons l'article 41.2, aquestes institucions poden decidir inspeccionar zoològics i comissar animals si es posa en perill el medi ambient o la sanitat animal, tenint en compte el cens total. Quan es corri risc de transmissió de malalties d'animals a persones, sempre sota criteri veterinari, es pot ordenar aïllar els animals per tractar-los o sacrificar-los si cal.

S'obliga als propietaris d'animals i a les persones titulars de nuclis zoològics la col·laboració amb l'acció inspectora, segons es contempla a l'article 43.

L'article 44 del capítol I (títol VII), infraccions, classifica les infraccions segons la seva gravetat en: lleus, greus i molt greus.

L'article 44.2 fa referència a les infraccions lleus que s'estan cometent si no es realitzen les normes establertes al *Decret legislatiu 2/2008*. Entre aquestes cal destacar:

- La no creació d'un arxiu amb les fitxes clíniques dels animals segons el que estableix la llei.
- La venda d'animals a menors i persones no autoritzades, i l'exhibició i donació d'animals com a premis.
- No identificar correctament els animals d'acord amb el reglament.
- No posseir el certificat corresponent al curs de cuidador/a d'animals, reconegut oficialment.
- De manera general, tot el que suposi algun tipus de maltractament o patiment pels animals (substàncies perilloses, maltractament físic,...)
- No tenir visible l'acreditació d'inscripció al Registre de nuclis zoològics ni tenir actualitzat el llibre de registre oficial establert per als nuclis zoològics.
- Tenir espècies incloses a la categoria D
- Instal·lacions i atenció veterinària inadequades per al benestar i salut dels animals
- No evitar la fugida d'animals

Dins l'article 44.3 sobre infraccions greus són destacables:

- Alimentació i instal·lacions inadequades que comporten un risc greu per a la salut. Així com no aplicar els tractaments i vacunes obligatoris.
- Incompliment títol IV
- Maltractaments, agressions físiques i administració de substàncies malicioses amb conseqüències greus per a la salut. Així com no donar l'atenció veterinària necessària.
- Realització de matances públiques.
- No estar inscrit en el Registre de nuclis zoològics.
- Evitar inspeccions de les instal·lacions.
- Incomplir l'obligatorietat d'esterilitzar els animals de companyia en els supòsits determinats legalment.

En quant a les infraccions molt greus contemplades a l'article 44.4 destaquen:

- Maltractaments, agressions físiques i administració de substàncies malicioses amb conseqüències MOLT greus per a la salut
- Sacrificar gats, gossos i fures fora dels casos esmentats per l'article 11.2.
- Esterilitzar, sacrificar animals i practicar mutilacions sense control veterinari o en contra de les condicions i els requisits establerts per aquesta Llei.
- Alimentació i instal·lacions inadequades que comporten un risc MOLT greu per a la salut. Així com no aplicar els tractaments i vacunes obligatoris.

Com a un punt a part a destacar, s'ha de recalcar l'obligatorietat de certificació del curs de cuidador/a d'animals per a les persones encarregades de nuclis zoològics:

- En el termini màxim de dos anys des de l'entrada en vigor de la Llei 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals, els centres de recollida d'animals de companyia i tota la resta de nuclis zoològics han d'haver complert l'obligació de l'execució del curs de cuidador o cuidadora d'animals.

2.1.1-Prohibició del sacrifici en gosses a Catalunya

La primera comunitat autònoma espanyola en prohibir el sacrifici d'animals de companyia, va ser Catalunya, amb la creació d'una nova llei al 2003:

LLEI 22/2003, de 4 de juliol, de protecció dels animals. DOGC núm. 3926 – 16/07/2003. Títol I, Capítol I, Article 11

11.1. Es prohibeix el sacrifici de gats i gossos a les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, i als nuclis zoològics en general, excepte pels motius humanitaris i sanitaris que s'estableixin per via reglamentària.

Degut a les dificultats d'algunes institucions per poder aplicar la llei (elevat nombre d'animals i col·lapse de les instal·lacions), el govern va atorgar pròrrogues d'un any (fins al 31 de desembre de 2008) als municipis que ho sol·licitessin sempre que es comprometessin a assolir els objectius en aquest termini.

Més tard en el decret legislatiu 2/2008, del 15 d'Abril, s'aprova el text refós de la llei de protecció d'animals.

No obstant, el govern pot prorrogar l'entrada en vigor d'aquest text refós, fins que es regulin els motius humanitaris i sanitaris als que es refereix l'article.

Així doncs, actualment, encara hi ha acceptada una moratòria en l'aplicació de l'article 11.2 del text refós de la Llei de protecció dels animals (Decret Legislatiu 2/2008), en aquells municipis o entitats supramunicipals que tenen delegades les competències en la matèria, si acrediten una greu dificultat per a aplicar la mateixa i presenten un pla en què especifiquen les accions que s'han de desenvolupar i el termini en què es comprometen a assolir els objectius establerts en l'article esmentat.

L'aplicació d'aquesta llei suposa principalment, un gran impacte econòmic per als municipis alhora de fer-se càrrec dels centres d'acollida d'animals i per altra banda un col·lapse d'animals important de molts d'aquests centres. Això fa que sigui molt difícil, per no dir quasi impossible, que aquesta llei es compleixi a tots els centres de recollida d'animals.

2.2-Legislació comparada amb altres comunitats autònomes

Seguidament es comparen el sacrifici, les condicions dels animals a les gosses, les instal·lacions, la formació dels treballadors d'una gossera, el termini en el qual un animal es considera abandonat i el termini en el qual aquest es pot cedir o sacrificar, de les diferents lleis de protecció d'animals de cada comunitat autònoma de l'estat espanyol.

Sacrifici

A totes les comunitats autònomes de l'estat espanyol es regula dins la seva corresponent llei de protecció d'animals, el sacrifici d'aquests. Es diu el següent:

- Només es podrà sacrificar als animals en poder de les administracions públiques o de les seves entitats col·laboradores, quan s'hagi realitzat sense èxit tot el raonablement exigible per buscar un posseïdor i resulti impossible atendre'ls per més temps a les instal·lacions existents al efecte.

- El sacrifici s'ha de portar a terme en locals apropiats, utilitzant mètodes que provoquin una pèrdua de consciència immediata i que no impliquin patiment, sempre amb el coneixement i la responsabilitat d'un veterinari.
- Es prohibeix el sacrifici a la via pública, excepte en casos d'extrema necessitat i força major.
- Reglamentàriament es determinaran els mètodes de sacrifici a utilitzar.

A Catalunya, a part de contemplar les premisses anteriors, segons la Llei 2/2008 del 15 d'abril, s'afegeix la prohibició següent:

- Es prohibeix el sacrifici de gats, gossos i fures a les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, i als nuclis zoològics en general, excepte pels motius humanitaris i sanitaris que s'estableixin per via reglamentària.

Formació dels treballadors d'una gossera

En la majoria de Comunitats Autònomes, i com es pot observar en la taula de l'Annex 2, no es contempla la formació del personal que hi treballa. No obstant, a Catalunya i Aragó és obligada la realització d'un curs de cuidador d'animals, mentre que en les Comunitats de Madrid, Múrcia i València només s'especifica que el personal ha d'estar "qualificat". En la legislació andalusa s'esmenta que només requereixen formació els treballadors que recullen i transporten els animals.

Termini fins que es consideren abandonats

En tots els documents legals de les diferents Comunitats Autònomes referits a la Protecció Animal, es considera abandonat aquell animal de companyia no identificat referent al seu origen o sobre el seu propietari, o aquell que no estigui acompanyat d'alguna persona que se'n faci càrrec, per tant en aquests casos el "termini en el qual es consideren abandonats" no existeix.

En el cas d'animals identificats, en la majoria de Comunitats es contempla un plaç des que es recull i acull l'animal. Passat aquest termini sense que el propietari el reclami es considera abandonat. Aquest període de temps varia en funció de la Comunitat Autònoma, podent anar de 3 dies (Cantàbria) fins a 20 dies (Castella la Manxa), com es pot veure en l'Annex 2.

Cal esmentar, que en el cas de les Illes Balears i La Rioja es considera abandonat aquell animal que, malgrat tenir identificació, circula lliurement sense la companyia d'una persona sense haver estat denunciada la seva pèrdua per part del propietari o persona autoritzada, i només a les Balears es consideren també abandonats aquells identificats que es troben en situació d'assilvestrats.

Termini fins que es cedeixen o sacrifiquen

En tot l'Estat Espanyol es deixa un temps determinat per poder recuperar l'animal un cop es recollit per la gossera, que pot variar entre comunitats Autònomes. Un cop finalitza el termini, sense perjudicis, els animals poden passar a ser cedits o sacrificats.

Aquest termini en la majoria de casos coincideix amb el termini en el qual un animal identificat passa a considerar-se abandonat. Tal i com s'ha plasmat en la taula de l'Annex 2, en algunes Comunitats Autònomes com Andalusia, Astúries, Cantàbria, Castella la Manxa, les Illes Canàries o València, es contemplen els mateixos dies tant pels animals identificats com pels que no ho estan. En altres com Castella i Lleó, Euskadi, Extremadura, Galícia, Illes Balears o La Rioja, es deixa un període de temps més gran en el cas dels no identificats, i només a Múrcia es

deixa més temps en els identificats. Aquests períodes poden variar molt entre Comunitats, posant per exemple les 48 hores en el cas dels animals no identificats de Múrcia als 30 dies a Euskadi, malgrat que la majoria de plaços es troben dins de les 3 primeres setmanes.

Euskadi i València especifiquen que el sacrifici en aquest cas es durà sempre i quant el Centre no tingui prou places i s'hagi intentat sense èxit l'adopció per una tercera persona. Com s'ha explicat en l'apartat 2.1.1, Catalunya prohibeix el sacrifici d'animals exceptuant aquells municipis que han adquirit una moratòria.

Destacarem que Astúries es reserven el dret a poder sacrificar qualsevol animal abandonat sense considerar el termini si es recull d'una zona declarada infectada de Ràbia, i en el cas de La Rioja es guarden aquest dret sempre que es consideri risc per la salut pública, sota criteri veterinari.

Cal dir que no s'ha pogut trobar dades significatives de la Comunitat Autònoma de Navarra degut a que no disposen de dades específiques en el seu text legal referent a la Protecció Animal.

Condicions dels animals i instal·lacions

En l'annex 1 hi ha una taula on es mostren les diferents lleis que regulen la protecció animal a cada una de les comunitats autònomes d'Espanya. A part hi ha escrit en trets generals, què diu la llei de cada comunitat en referència a les condicions en què han d'estar els animals a les gosses i com haurien de ser les instal·lacions.

De manera generalitzada pel que fa a les instal·lacions, gairebé totes les lleis indiquen que s'han de garantir unes bones condicions higiènic-sanitàries. A més una gran part també afegeix, que els establiments han de ser adequats per les necessitats fisiològiques i etològiques de les espècies que allotjaran. Algunes comunitats com Andalusia i Cantàbria, concreten un pèl més algunes de les condicions necessàries de les instal·lacions com la ventilació i il·luminació correctes,... Per altra banda, moltes de les lleis comunitàries, especifiquen la necessitat d'una zona separada on poder mantenir els animals malalts per evitar contagis; en les lleis en què no hi ha aquesta norma, n'hi ha alguna altra que diu que s'hauran de dur a terme accions necessàries per evitar el contagi.

La part de la legislació sobre les condicions de manteniment dels animals també és a grans trets gairebé igual per a totes les comunitats autònomes. Es basa en la prohibició de maltractaments físics de qualsevol tipus, de mutilacions i l'administració de substàncies nocives de, a més de la necessitat de proporcionar una bona alimentació i beguda. Alguna comunitat com Múrcia, Aragó i València, afegeixen la necessitat d'un mínim de mobilitat dels animals i la prohibició de lligar-los exceptuant algunes situacions.

3-Punts conflictius de la legislació

Un cop analitzada la legislació sobre protecció animal de les diferents comunitats autònomes, hem buscat articles i publicacions on es mostra que moltes de les gosses incompleixen algun dels articles de la llei i quins són els punts més conflictius. A continuació hi ha uns quants titulars de diaris digitals i planes web d'aquests articles sobre incompliments i una breu explicació del cas:

“El 3/24 denuncia l’existència d’una gossera il·legal a Sentmenat” (setmenat)/ “Una gossera de caçadors il·legal manté una vintena de gossos lligats tot el dia i sense les mínimes atencions sanitàries” (tv3)

Com el titular indica, es mantenen gossos en molt males condicions higièniques, lligats, amb aigua putrefacte, sense menjar i sense control sanitari.

“La gossera expedientada de Cornellà del Terri segueix rebent denúncies d’usuaris” (diari de girona)

Una gossera de Cornellà de Terri, tot i estar expedientada per maltractaments i deficiències sanitàries, segueix oberta gràcies a un recurs dels propietaris.

“Animal Rescue denuncia maltractaments en una gossera de La Garriga” (Nació digital)

Es denuncia que en una gossera de caçadors de la Garriga es mantenen els animals en instal·lacions pèssimes, molt bruts, amb molta pudor, amb ferides, lligats tot el dia i sovint sense aigua i menjar.

“Denuncia la gossera per matar el seu gos sense avisar-la” (20 minuts)

Una gossera de Barcelona, sacrifica una gossa en 48h, quan la llei especifica que el límit per recuperar un animal són 20 dies.

“Denuncia oficial sobre irregularidades en la Perrera de Badajoz” (SOS perrera badajoz)

Els gossos de la gossera estan mal cuidats, amb males condicions higièniques, sense atenció veterinària, maltractats i mal alimentats.

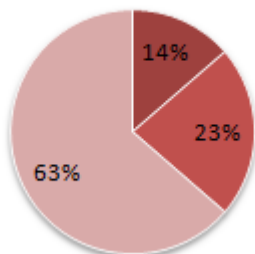
Quatre dels articles esmentats, fan referència a denúncies de gosses degudes a l'ús d'instal·lacions inadequades i amb males condicions higiènic-sanitàries, el manteniment d'animals sense control sanitari, amb manca de mobilitat, amb una alimentació i beguda incorrectes o pèssimes i fins i tot per maltractaments. De la mateixa manera s'han trobat altres publicacions de denúncies a més gosses per el mateix motiu. Així doncs, sembla ser que de manera global l'estat de les instal·lacions i les condicions de manteniment dels animals són les infraccions més freqüents que es donen en les gosses.

Per altra banda també hi ha denúncies que incompleixen punts concrets de la llei, com és el cas del 4rt titular, on es va sacrificar un gos recollit del carrer dins les 48 hores d'arribada a la gossera, incomplint així, la llei catalana que determina que el límit de recuperació d'un animal és de 20 dies.

4-Enquesta (n= 22)

1- Coneix la diferència entre gossers i protectora?

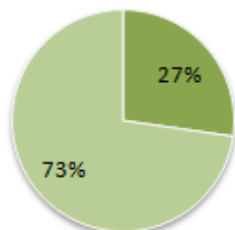
■ Sí ■ Creu que sí, però està equivocat/da ■ No

Aproximadament un 2/3 dels enquestats no coneix la diferència entre gossers i protectora, i dels que han respost que sí, una mica més de la meitat té una idea equivocada (respostes a l'annex 3). En general la gent té una connotació més negativa de les gossers respecte les protectoras.

2- Sap si els treballadors d'una gossers han de tenir alguna qualificació?

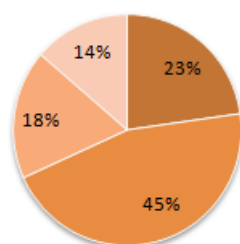
■ Sí ■ No

Gairebé 3/4 dels enquestats donen per suposat que no és necessària cap mena de qualificació per treballar en una gossers. Entre els que han respost afirmativament, dos creuen que han de tenir uns mínims coneixements sobre els animals i un fa referència a feines més concretes (veterinari, transportista,...). Però cap sap que a Catalunya és necessari tenir un curs de cuidador d'animals.

3- Quin organisme creu que regula la normativa de les gossers?

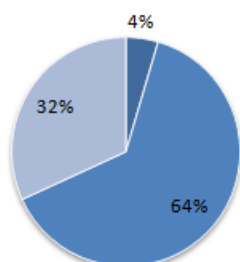
■ Ajuntament ■ Comunitat Autònoma
■ Estat Espanyol ■ Europa

En aquesta pregunta hi ha força diversitat d'opinions, però quasi la meitat de les persones pensen que l'organisme que regula les gossers són les Comunitats Autònomes, i tenen raó.

4- Creu que les gossers compleixen la llei?

■ Sí, totes ■ No totes, però la majoria sí ■ No

El 64% de les persones enquestades opina que no totes les gossers segueixen la legislació establerta, malgrat que sí ho fa la majoria. Tan sols una persona considera que totes les gossers realment sí compleixen la llei. Aquest resultat reflecteix la mala imatge que la gent acostuma a tenir de les gossers.

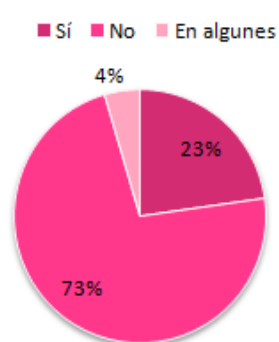
5- Què creu que és el que més incompleixen?

Les respostes dels enquestats es troben a l'annex 3.

Analitzant les respostes, podríem dir que hi ha tres aspectes principals que la gent considera que s'incompleixen més: Les condicions higiènico-sanitàries de les instal·lacions, els motius i mètodes de sacrifici i el benestar dels animals (deficiències sanitàries i maltractaments).

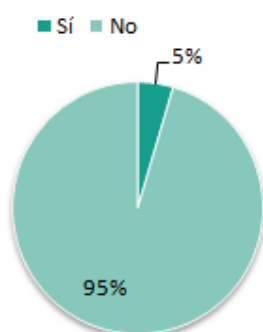
Aquestes respostes concorden amb el que hem pogut observar en diverses denúncies als mitjans de comunicació, exceptuant els mètodes de sacrifici dels quals no hem trobat dades d'incidents.

6- Sap si està prohibit el sacrifici dels animals de les gosses a Catalunya sense justificació mèdica?

La majoria de gent (73%) desconeix la legislació vigent a Catalunya, que prohibeix el sacrifici de gats, gossos i fures a les gosses sense justificació mèdica, ja que han respost que no. No obstant, la resposta no ens sorprèn, tenint en compte que un gran nombre de municipis catalans, han aconseguit una moratòria al·legant dificultats per complir la llei.

7- Aprova el sacrifici en les gosses quan aquestes estan col·lapsades?

Exceptuant un dels enquestats, la resta ha respost que està en contra del sacrifici en conseqüència d'un excés d'animals al centre. Ens trobem front a un difícil problema ètic, ja que és molt fàcil dir que no volem sacrificar animals "sans", però és molt complicat trobar una solució factible. El no sacrifici d'animals, comporta en moltes ocasions, una superpoblació dins les gosses, causant moltes dificultats per garantir unes condicions higiènico-sanitàries correctes.

5-Conclusió

Després d'haver realitzat una revisió de la legislació referent a la Protecció Animal de les diferents Comunitats Autònomes, i de les notícies recollides sobre denúncies d'incompliments de gosseres de l'Estat Espanyol, una de les conclusions a les que hem arribat amb aquest treball és que malgrat que en tots els textos legals es regula un manteniment correcte de les instal·lacions, aquest resulta ser el punt més conflictiu.

Un punt on divergeixen les diferents Lleis de cada Comunitat Autònoma, és en la formació que han de rebre els treballadors de la gossera que entren amb contacte amb els animals, en només 3 comunitats autònomes es contempla.

És comú en tot l'Estat Espanyol deixar un termini de temps, preestablert en cada Comunitat Autònoma, abans de que l'animal passi a disposició del Centre, podent ser cedit o sacrificat. No obstant hem trobat notícies de denúncies perquè no s'ha tingut en compte aquest temps d'espera. Aquesta ens ha semblat una de les pitjors infraccions, però per sort pel que hem anat trobant, no sembla massa freqüent.

S'ha observat que la legislació varia entre comunitats, malgrat que la base és la mateixa. Creiem que potser seria necessari tenir una legislació nacional establerta a tot l'estat Espanyol, per tal de uniformitzar les lleis i que certes mesures no induïxin a confusió entre comunitats autònomes.

A Catalunya el sacrifici d'animals a les gosseres està prohibit, però aquesta llei dóna peu a superpoblacions a moltes de les gosseres de Catalunya. Això ha portat a l'acceptació d'una moratòria (aplicada en el text refós de la llei de protecció dels animals (Decret Legislatiu 2/2008)) per alguns municipis que acreditin una greu dificultat per aplicar la llei, que llavors els hi permet poder sacrificar animals. Llavors ens trobem davant un conflicte ètic, perquè pel que ha reflectit l'enquesta, la majoria de gent està en contra del sacrifici en cas de col·lapse d'animals; però per altra banda, degut a la gran acumulació de gossos a les gosseres, es fa molt difícil garantir-ne unes bones condicions de benestar, higiene i sanitat. Si en general s'està en contra del sacrifici d'animals sans, caldria buscar una solució bona per tal d'evitar les superpoblacions i d'aquesta manera poder garantir que es compleixi la llei.

Amb els resultats de l'enquesta, hem pogut veure que la gent no coneix massa la legislació a la que estan sotmeses les gosseres, igual que ens passava a nosaltres abans de realitzar aquest treball. Un punt que ens ha sobtat, és que es desconeix bastant que el sacrifici en gosseres està prohibit per llei a Catalunya, exceptuant les moratòries, ja que és un tema que va portar força ressò al ser la primera comunitat en establir aquesta llei.

La gent creu que no totes les gosseres compleixen la llei, i aquest fet, en part, és degut a la gran quantitat de denúncies que es fan contra les gosseres, sobretot en temes d'higiene i sanitat dels animals i també de benestar animal. Els mitjans de comunicació juguen un paper important a l'hora de crear aquesta "mala" imatge a la població, i això s'ha vist reflectit en els resultats de l'enquesta.

Amb aquest treball, hem pogut aprofundir una mica més en la legislació actual de les gosseres, tant a Catalunya com a la resta de l'estat Espanyol, adonant-nos que és complicat aplicar certes normes sense tenir repercussions ètiques. A més a més, ens ha servit per veure la visió que es té de les gosseres i el coneixement de la llei per part de la població.

Annex 1. Definicions extretes del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'Abril **de la Llei de protecció dels animals**

A continuació es detallen un conjunt de definicions extretes del Decret legislatiu 2/2008, de 15 d'Abril, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de protecció dels animals.

Animal domèstic: el que pertany a espècies que habitualment es crien, es reproduïxen i conviuen amb persones i que no pertanyen a la fauna salvatge. També tenen aquesta consideració els animals que es crien per a la producció de carn, de pell o d'algun altre producte útil per a l'ésser humà, els animals de càrrega i els que treballen en l'agricultura.

Animal de companyia: animal domèstic que les persones mantenen generalment a la llar amb la finalitat d'obtenir-ne companyia. Als efectes d'aquesta Llei, gaudeixen sempre d'aquesta consideració els gossos, els gats i les fures.

Animal ensalvatgit: animal de companyia que perd les condicions que el fan apte per a la convivència amb les persones.

Animal abandonat: animal de companyia que no va acompanyat de cap persona ni duu cap identificació del seu origen o de la persona que n'és propietària o posseïdora. També tenen la consideració d'abandonats els casos establerts per l'article 17.3.

Animal salvatge urbà: animal salvatge que viu compartint territori geogràfic amb les persones, referit al nucli urbà de ciutats i pobles, i que pertany a les espècies següents: colom roquer (*Columba livia*), gavià argentat (*Larus cachinnans*), estornell (*Sturnus unicolor* i *S. vulgaris*), espècies de fauna salvatge no autòctona i d'altres que s'han de determinar per via reglamentària.

Nucli zoològic: les agrupacions zoològiques per a l'exhibició d'animals, les instal·lacions per al manteniment d'animals de companyia, els establiments de venda i els centres de cria d'animals, els centres de recollida d'animals, el domicili dels particulars on es fan vendes o altres transaccions amb animals i els de característiques similars que es determinin per via reglamentària. En queden excloses les instal·lacions que allotgen animals que es crien per a la producció de carn, de pell o d'algun altre producte útil per a l'ésser humà, els animals de càrrega i els que treballen en l'agricultura.

Instal·lació per al manteniment d'animals de companyia: establiment en què es guarden els animals de companyia i se'n té cura, com ara les residències, les escoles d'ensinistrament, les gosseres esportives i de caça i els centres d'importació d'animals.

Centre de cria d'animals: instal·lació que destina les cries a la venda o cessió posterior amb independència del nombre, ja sigui directament al públic en general, a establiments de venda o d'altres.

Associació de protecció i defensa dels animals: entitat sense afany de lucre legalment constituïda que té entre els seus objectius o finalitats emparar i protegir els animals.

Animal perdut: animal de companyia que duu identificació del seu origen o de la persona que n'és propietària i que no va acompanyat de cap persona.

Annex 2. Comparativa legislativa de les diferents comunitats autònomes sobre la Llei de protecció animal

Comunitat Autònoma	Lleis	Condicions animals	Instal·lacions
Andalusia	LEY 11/2003, de 24 de noviembre, de protección de los animales.	Programa definit d'higiene i profilaxis comprovat per un veterinari. Menjar suficient i sa i aigua.	Disposar de bones condicions higiènic-sanitàries i de locals adequats a les necessitats fisiològiques y etològiques. Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals
Aragó	LEY 11/2003, de 19 de marzo, de protección animal en la Comunidad Autónoma de Aragón 3956 Ley 13/2003, de 24 de marzo, de creación de la Comarca del Jiloca..... 3972 LEY 12/2003, de 24 de marzo, de creación de la Comarca de Bajo Aragón-Caspe/Baix Aragó-Casp 3977	Prohibició de maltractaments, mutilacions, manteniment dels animals en desnutrició i assedegats, sense assistència sanitària, i lligats permanentment (excepcions).	Instal·lacions adequades des del punt de vista higiènic-sanitari i necessitats etiològiques. Espai vital, ventilació i il·luminació, protecció del clima, i llit adequat.
Astúries	LEY del principado de Asturias 13/2002, de 23 de diciembre, de Tenencia, protección i Derechos de los Animales.	Prohibició de maltractaments. Alimentació suficient i adequada.	Descans i espai adequat.
Cantàbria	Ley de cantabria 3/1992, de 18 de marzo de protección de los animales. (BOC nº 63, de 27de marzo de 1992) (BOE Nº 124, de 23 de mayo de 1992)	Prohibició de tortura, patiments o danys injustificats, mutilacions, substàncies nocives, no administrar alimentació adequada,	Cubicació adequada al nombre d'animals, ventilació i il·luminació adequada.
Castilla la Manxa	Ley 7/1990, de 28 de diciembre, de Protección de los Animales Domésticos. BOE núm. 93, de 18-4-1991,[pág.12062] DOCM núm. 1, de 2-1-1991,[pág.5]	Prohibició patiments o danys injustificats, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Bones condicions higiènic-sanitàries i adequades a les necessitats fisiològiques.
Madrid	Ley 1 /1990 de 1 febrero, de protección de los animales domésticos	Prohibició maltractaments i agressions físiques, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Bones condicions higiènic-sanitàries. Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals

Castilla i Lleó	Ley 5/1997, de 24 de abril, de protección de los animales de compañía	Prohibició de maltractaments, patiments o danys injustificats, mutilacions, impediment de mobilitat i substàncies nocives. Bona alimentació i aigua.	Prohibició instal·lacions inadequades des del punt de vista higiènic-sanitàries. Locals adequats a les necessitats fisiològiques y etològiques. Oportunitat de fer exercici físic.
Euskadi	Ley 6/1993, de 29 de octubre, de protección de los animales.	Prohibició patiments o danys injustificats, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Bones condicions higiènic-sanitàries. Locals adequats a les necessitats fisiològiques
Extremadura	Ley 5/2002, de 23 de mayo, de Protección de los Animales en la Comunidad Autónoma de Extremadura	Alimentació adequada i realització de qualsevol tractament necessari. Prohibició de tortura, patiments o danys injustificats, mutilacions, impediment de mobilitat, substàncies nocives, manteniment dels animals en desnutrició i assedegats.	Bones condicions higiènic-sanitàries. Instal·lacions adequades a les necessitats fisiològiques y etològiques de l'espècie.
Galícia	LEY 1/93 de 13/04/1993 (publicada el 22/04/1993) de protección de los animales domésticos y salvajes en cautividad, en el ámbito de la Comunidad Autónoma de Galicia.	Tractar-los humanitàriament. Prohibició de maltractaments, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Bones condicions higiènic-sanitàries. Locals adequats a les necessitats fisiològiques.
Illes Balears	Ley 1/1992, de 8 de abril, de protección de los animales que viven en el entorno humano.	Prohibició de tortura, patiments o danys injustificats, mutilacions, impediment de mobilitat, substàncies nocives, manteniment dels animals en desnutrició i assedegats.	Instal·lacions precises i utensilis necessaris. Bones condicions higiènic-sanitàries.
Illes Canàries	LEY 8/1991, de 30 de abril, de protección de los animales.	Prohibició patiments o danys injustificats, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Prohibició instal·lacions inadequades: higiènic-sanitàries, insuficientment espaioses. Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals.
La Rioja	Ley 2 /2000, de 31 de mayo modificación de la Ley, 5 / 1995 de marzo, de protección de los animales.	Prohibició patiments o danys injustificats, mutilacions, substàncies nocives o alimentació inadequada.	Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals. Bones condicions higiènic-sanitàries. Instal·lacions adequades a les necessitats fisiològiques y etològiques de l'espècie.

Múrcia	Ley 10/1990, de 27 de agosto, de protección y defensa de los animales de compañía.	Prohibició de maltractaments, patiments o danys injustificats, mutilacions, impediment de mobilitat i substàncies nocives. Bona alimentació i aigua.	Bones condicions higiènic-sanitàries i adequades a les necessitats etiològiques. Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals.
Navarra	Ley Foral 7/1994, de 31 de mayo, de protección de los animales.	No consta.	No consta.
València	LEY 4/1994, de 8 de julio, de la Generalitat Valenciana, sobre protección de los animales de compañía.	Prohibició de maltractaments, patiments o danys injustificats, mutilacions, impediment de mobilitat i substàncies nocives o alimentació inadequada.	Bones condicions higiènic-sanitàries i adequades a les necessitats etiològiques. Instal·lacions per evitar el contagi en cas de malaltia entre els animals.

Comunitat Autònoma	Formació dels treballadors	Termini en el qual es consideren abandonats	Termini fins que es poden cedir o sacrificar
Andalusia	Qualificació del personal que recull i transporta els animals	5 dies	Identificats: 5 dies No identificats: 10 dies
Aragó	No consta	3 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 7 dies
Astúries	No consta	8 dies	Un cop considerats abandonats (<8 dies si es tracta de zona declarada infectada de ràbia)
Cantàbria	No consta	3 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 2 dies
Castella la Manxa	No consta	20 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 20 dies
Madrid	Personal qualificat	10 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 3 dies
Castilla i Lleó	No consta	5 dies	20 dies
Euskadi	No consta	7 dies	Identificats: un cop considerats abandonats No identificats: 30 dies
Extremadura	No consta	10 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 20 dies
Galícia	No consta	10 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 20 dies
Illes Balears	No consta	8 dies	Identificats: Un cop considerat abandonats No identificats: 15 dies
Illes Canàries	No consta	10 dies	Identificats: un cop considerats abandonats No identificats: 10 dies
La Rioja	No consta	8 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats No identificats: 15 dies Menys temps si es considera un risc sanitari per la societat (sota criteri veterinari)
Múrcia	Personal qualificat	14 dies	Identificats: Un cop considerats abandonats. No identificats: 48 hores
Navarra	No consta	No consta	No consta
València	Personal qualificat	10 dies	Identificats: un cop considerats abandonats No identificats: 10 dies

Annex 3. Enquesta (n= 22)

Al costat de cada opció hi ha el nombre de persones que l'han respost.

1- Coneix la diferència entre gossera i protectora?

a) Sí. Quina? 8

- Gossera no protegeix, conté i si ho veu rentable sacrifica.
- La gossera és d'una persona i la protectora d'un grup de persones.
- Quina? La diferència es troba en que una gossera és de ús públic, es obligatòria en tots els pobles per acollir els animals abandonats i una protectora és una associació sense ànim de lucre no obtenen res de beneficis.
- La gossera esta subvencionada amb els diners públics, s'encarreguen de recollir els gossos que es trobin a la localitat. Tot i que la gossera s' encarregui de recollir-los, quan porten un cert període de temps, sacrifiquen els gossos. La protectora, en canvi, es una associació voluntària que recull tot tipus d'animals i els manté fins que son adoptats o bé, fins que moren, però no els sacrifiquen.
- A les gosseres sacrifiquen els gossos i el cuidador dels gossos és molt bàsic. A les protectores l'assistència dels animals i cura dels animals és més completa.
- No n'estic segura, però diria que a tots dos llocs hi ha animals vagabunds (per exemple, que ha sigut abandonats), amb la diferència que la gossera és un servei de l'ajuntament per mantenir els animals un cert temps i sinó sacrificar-los, mentre que la protectora és voluntària i els animals estan "més ben cuidats" i la seva fi no és el sacrifici sinó que algú els adopti.
- En la protectora potser estan més cuidats i en la gossera no, en aquesta última recullen els gossos que troben "por ahí" abandonats.
- En la gossera "no salven" els animals

b) No 14

2- Sap si els treballadors d'una gossera han de tenir alguna qualificació?

a) Sí. Quina? 6

- Algun curs de preparació o estar cursant alguns estudis relacionats amb l'àmbit.
- Voluntaris sense qualificació, transportistes (alimentació per exemple) i veterinaris
- Algun coneixement mínim de veterinària

b) No. 16

3- Quin organisme creu que regula la normativa de les gosseres?

b) Ajuntament 5

c) Comunitat Autònoma 10

d) Estat espanyol 4

e) Europa 3

4- Creu que les gosseres compleixen la llei?

a) Sí 1

b) No totes, però la majoria sí 14

c) No 7

5- Què creus que és el que més incompleixen?

- Salubritat, tracte decent dels animals
- Les densitats d'animals per gàbia, sobretot. Suposo que també es deuen saltar el tema de sacrifici en alguns casos...
- Mal tracte als animals.
- El tracte als animals i les condicions en que viuen.
- Benestar animal
- Penso que el que més s'incompleix són els 20 dies d'espera fins a poder sacrificar l'animal, potser si necessiten espai per animals nous que puguin generar més interès (físicament) , sacrificarien l'animal més vell per donar-li lloc al més jove i amb més possibilitats.

- Les condicions en les instal·lacions i la massiva massacre de sacrificis (subvencionada per l'estat) per tal d'obtenir un ingrés econòmic més alt.
 - Higiene, número d'animals màxim per recinte.
 - Condicions de vida
 - Les condicions en les que viuen els animals i el procés de sacrifici.
 - Les condicions en les què viuen els gossos.
 - Ja que és un servei més aviat imposat que no pas per gust com a les protectores, crec que potser alguns dels drets animals, com l'espai on els tenen o el menjar que els hi donen, potser no és del tot adequat en algunes gosses.
 - Neteja de les instal·lacions, tenen més animals dels que haurien de tenir.
 - Higiene
 - Les condicions sanitàries i de establiment dels animals.
 - La quantitat d'animals que acullen i la seguretat o qualitat de les instal·lacions.
 - El protocol de sacrifici.
 - Normativa de benestar, més gossos a les gàbies.
- 6- Està prohibit el sacrifici dels animals de les gosses a Catalunya?**
- a) Sí 5
 - b) No 16
 - c) En algunes 1
- 7- Aproves el sacrifici en les gosses quan aquestes estan col·lapsades?**
- a) Sí 1
 - b) No 21

7- Bibliografia

Webs:

- http://www20.gencat.cat/portal/site/portaljuridic/template.PAGE/menuitem.d15a4e5dfb99396dc366ec10b0c0e1a0/?javax.portlet.prp_ba5f51819ed19d6c56159f10b0c0e1a0=action%3Dfitxa%26documentId%3D492668
- www.aspacan.org
- <http://faada.org/legislacion-3>
- <http://ddd.uab.cat/pub/trerecpro/2011/85716/papgospro.pdf>: Treball deontologia veterinària: el paper de les gosses i protectores.

Notícies:

- <http://www.sentmenat.com/2012/05/15/el-324-denuncia-lexistencia-duna-gossera-il%C2%B7legal-a-sentmenat/>
- <http://www.diaridegirona.cat/comarques/2013/01/06/gossera-expedientada-cornella-del-terri-segueix-rebent-denuncies-dusuaris/598301.html>
- <http://www.20minutos.es/noticia/114571/0/denuncia/gossera/matar/>
- <http://www.324.cat/noticia/1734672/catalunya/Una-gossera-de-cacadors-illegal-ante-una-vintena-de-gossos-lligats-tot-el-dia-i-sense-les-minimes-atencions-sanitaries>
- <http://www.naciodigital.cat/noticia/53488/animal/rescue/denuncia/maltractaments/gossera/garriga>
- <http://www.20minutos.es/noticia/114571/0/denuncia/gossera/matar/#xtor=AD-15&xts=467263>
- <http://www.sosperrera badajoz.org/denuncia-irregularidades-en-la-perrera-de-badajoz/>